

Karl-Petter Thorwaldsson: Tal vid Socialdemokraternas partikongress 2019

Talare

Karl-Petter Thorwaldsson
Ordförande för LO

Datum

22 mars 2019

Plats

Örebro

Omständigheter

Dåvarande LO-ordförande Karl-Petter Thorwaldssons tal vid den socialdemokratiska partikongressen 2019. När talet hölls hade S-regeringen nyligen ingått det s k Januariavtalet med Centern och Liberalerna, ett avtal som var ganska kontroversiellt inom LO.

1 Partivänner!

Jag ska be att få presentera mig:

Karl-Petter Thorwaldsson – den obotlige optimisten!

5

Så beskrevs jag på en ledarsida för några år sedan.

Kanske inte bara menat som beröm.

Men det är ju sant.

10 Och jag tror det kan behövas nu.

Tufft läge.

Dåligt val

15 Viktigt att vi erkänner det.

Ja, en fantastisk upphämtning i slutet.

Men fortfarande vårt sämsta valresultat sedan Brantings tid.

20 Aldrig så få LO-medlemmar som röstat S.

Aldrig (i modern tid) ett så svårt politiskt läge. 60 procent emot oss i riksdagen.

Aldrig så smärtsamma kompromisser.

Så visst är det tungt.

25 Men ni gjorde det enda möjliga.

Jag nämnde Branting.

Jag bläddrade nyligen i Olle Svennings Brantingbiografi "Hövdingen".

30 Visste ni att Hjalmar förutsåg JA redan på 20-talet?

Så här skriver Olle Svenning:

35 Sedan länge hade Hjalmar Branting sammanfattat sitt politiskt-strategiska tänkande i formeln:

Vinn den demokratiska centern,
avskilj bolsjevikerna och de extrema nationalisterna.
Så kan fred och demokrati skyddas.

40

Det är vad du gjorde Stefan.

Och det gjorde du rätt i.
Det gjorde ont. Men det var det enda möjliga.

45

Det är också vad en enig LO-styrelse har kommit fram till.

Det finns bra saker i JA:

50 Satsningar på kommuner och landsting,
På klimatpolitiken.
På infrastruktur och bostäder.

Och framför allt:

55 Vi slapp en högerregering under klacken på Jimmie Åkesson.

Den signalen ut i ett alltför blåbrunt Europa ska inte underskattas.

Men samtidigt:

60

- Inga vinstbegränsningar
- Skev fördelningspolitik
- Skatteförslagen: fem av sex miljarder går till rika män.

Det är inte socialdemokratisk politik.
Det vet vi. Och det vet ni.

I de frågorna tänker inte LO sitta still.

70

För vi har ett uppdrag från våra medlemmar.
Vi ska alltid sätta deras intressen först.

Vi kommer inte tuga och samtycka.

75

För ojämlikheten har stadigt ökat de senaste decennierna.

Inte unikt för Sverige.

Men vi utmärker oss.

80 Ingenstans i hela OECD har klyftorna ökat snabbare än här.

Det kan ekonomer visa,
med siffror, statistik och Gini-koefficienter.

85 Men bakom alla siffror finns människor.

Barn som växer upp bara några mil från varandra men lever i helt olika världar,
med helt olika möjligheter i livet.

90 Unga som tvingas bo kvar hos mamma och pappa,
för att de inte har det kapital som krävs för kontantinsatsen,
eller de kontakter som krävs för att ha en chans på hyresmarknaden.

Undersköterskor som försöker ge bästa möjliga omvårdnad men som slits ner
95 till kropp och själ av den ständiga obalansen mellan krav och resurser.

LOs årliga granskning om maktelitens löner.

100 Toppdirektörerna tjänar 59,2 industriarbetarlöner (2017)
Den största skillnad som uppmäts sedan startåret 1950.
Då var motsvarande siffra 26,1 industriarbetarlöner.

Och Jämställdhetsbarometern visar – än en gång:

105 LO-kvinnor har den i särklass lägsta faktiska månadslönen av alla.

De två viktigaste orsakerna:

Deltidsarbete

110 Fysiskt och psykiskt krävande arbetsuppgifter.

Vi måste få bort klyftorna.

Vi måste få en jämlikhets- och jämställdhetspolitik värd namnet.

Vi måste få stopp för kvinnors skitarbetsliv!

115

Därför riktar jag mig nu särskilt till er som är arbetsgivare åt våra medlemmar:

Många av dem är besvikna på er.

120 Vi kan tycka att deras misstroende är riktat åt fel håll
och försöka att övertyga dem om det.

Men det räcker inte.

125 Ni måste i handling visa att de kan lita på socialdemokratiska kommun- och
landstingspolitiker.

Att ni tar deras erfarenheter på allvar,
att ni både vill och kan förändra deras verklighet.

130

Lyssna på våra medlemmar.

Låt de få vara med och diskutera:

Hur klarar vi nyrekryteringarna?

135 Hur behåller vi den personal vi redan har?

Hur får vi ner sjukskrivningstalen?

Hur förbättrar vi arbetsorganisationen?

Jag vet att många av er redan gör detta,
140 för jag vet att ni tar våra medlemmar på allvar.

För jag vet att socialdemokratin är den enda kraft som har inte bara viljan

utan också förmågan att förändra verkligheten för våra medlemmar.

145

Men då måste ni visa dem det!

150

Vi kan fortsätta att skälla på C och L,
och förstås på M, KD och SD.

Men vi måste också ägna oss åt det vi själva kan göra.

155

Våra motståndare gör så mycket de vågar.
Och vad de vågar göra avgörs av hur mycket vi vågar.
Så enkelt är det.

160 Det krävs mod att stå upp för våra värderingar,
I en tid när högern växer och vi tvingats backa.

Har vi haft det modet?
Har vi gjort det allra bästa vi kan?

165

Jag undrar det.

Visst, läget är nytt.
Men svaret är gammalt: Folkrörelse.

170

Jag tror vi har tappat folkrörelsen.

Ja, säger "vi" för det handlar både om LO och partiet.

175 LO valde mer centralism.
Partiet valde större kommuner.

Vi gjorde inte det för att vi gillar centralism och byråkrati.
Vi gjorde det för att bli mer effektiva företrädare för våra medlemmar och
180 väljare.

Men vi tappade något på vägen.

185 Jag tänker på en sekvens ur en film som jag har burit med mig i alla år.
Jan Troells Sagolandet (du använde den vid LO-kongressen 2012. Tycker den
funkar här).

Jag såg den som ung SSUare. Det är ute på Bommersvik. Han har fångat Tage
190 Erlander under en björk. De sitter i gräset och samtalar.

Troell frågar Erlander om det är något han trots allt ångrar med bygget av det
starka samhället.

195 Erlander värjer sig inledningsvis, men så säger han:

”Kanske förlorade vi känslan av att det är på dig det beror om vi ska kunna
bygga ett bättre samhälle”.

200 Det där citatet har stannat hos mig.

Det är på dig det beror.

Jag tror det handlar om det.

205 Att människor måste känna att de kan påverka sina liv
Att vi är samtalspartnern för vanligt folk.

Om inte vi är den partnern kommer någon annan att bli det.
SD?

210

Viljan och engagemanget finns ju!

Deltagarna på ABF:s aktiviteter bara ökar och ökar.

215 Och för ett par veckor sedan:
Hundratusentals ungdomar i manifestationer för klimatet.
För mer, inte mindre, politik!

Men det är inte lika många som kommer till oss.

220

Varför?

225 Låter vi människor växa i partiföreningarna?
I fackklubbarna?

Blir de sedda,
får engagera sig,
testa och pröva idéer och sina tankar.
230

Eller ses de som ”förankringsled”.
Vem vill vara det? Vem växer så?

Vi måste skapa liv i vår rörelse.
235 Låta människor leva, samtala och växa med oss.

Som partistyrelsen skriver i vårt nya organisatoriska reformprogram:

240 ”Vi ska vara ett brett, folkligt förankrat, internationellt solidariskt, demokratiskt
folkrörelseparti”.

Och jag tror att det går.
För kom ihåg: jag är ju den obotlige optimisten!

245 Jag tror att vi kan använda det fönster i tiden som 73-punktöverenskommelsen
nu ger.

Mycket av innehållet kommer att hamna i utredningar. De kommer ta år.

250 Under tiden?

Folkrörelse!
Gör politik av människors vardag!

255 Ett: Vad är det hemma som du behöver göra politik av?

Hur ser arbetsvillkoren i vård och omsorg ut i din kommun?

Hur mår folk?

Hur ska dina väljare i yttersta utkanten av länet kunna hitta ett jobb, nå

sjukvården?

Två: När ni är ute på arbetsplatser:

265 Lyssna på vad folk säger. Hur har de det på jobbet?
Lyft själv upp frågor som du vet är viktiga i branschen.
Och ta gärna kontakt med oss innan, om du tror att vi har kunskaper som du har nytta av.

270 Tre: Sedan - Ta vanliga människors liv och arbete dit de politiska besluten fattas.
Till s-föreningen, arbetarekommunen, kommunhuset, landstinget, riksdagen.
Och regeringen.

275 Ni har era uppdrag.
Ni kan driva förändring.
Använda era nätverk.

Arbetarrörelsens styrka har alltid varit att lyssna på de frågor människor har,
280 se problemen och leverera konkreta reformer för att lösa dem.

Och vi har vågat göra det utan opinionsmätningar eller fokusgrupper.

Så har vi skapat trygghet för vanligt folk.

285

Och, partivänner, vi har gjort det tillsammans, i facklig-politisk samverkan.

Därför känns det alltid bra att delta på en partikongress,
både som VU-ledamot och som nu, tala till er som LOs ordförande.

290

För mellan oss, mellan LO och partiet, finns starka band.
Vi har varit kompisar i 130 år nu.
Och nu har ni dumpat ett avtal med C och L i knät på oss!

295 Ja, vi ska nog klara det också.

Men det finns de som säger att det är slut med vår facklig-politiska samverkan.
Att vi kommer att gå skilda vägar,

300 Att LO kommer att välja Sjöstedt och Vänsterpartiet istället.

Mitt svar till dem som säger så är enkelt:
Glöm det!

305 Vi ska stärka vår samverkan. Tro inget annat!

Men inte genom att LO förvandlas till ett rundningsmärke.
Inte genom att LO står vid sidan och formulerar krav,
utan genom att LO-medlemmar själva är en del av partiet.

310

De ska i partiarbetet ta med sig sina erfarenheter:

Av hur det är att jobba skift i industrin,
att arbeta med att ge våra äldsta en god vård
315 att stå i kassan på Konsum eller ICA.

Kort sagt - hur det är att vara löntagare i Sverige idag.

Nyhet (Eric ska kolla med SB)

320

S och LO ska ta fram gemensam politik på två områden:

- Fördelningspolitik (jämlighet)
- Skatter

325

Gemensamma arbetsgrupper?

För visst går det! Visst kan vi fortsätta att skapa trygghet för vanligt folk.

330 Vi har aldrig haft så bra förutsättningar som idag:

- 84 procent (?) av alla vuxna går till jobbet
- Aldrig haft större BNP,
- Exportrekord
- 335 - Nästan ingen statsskuld
- Bäst i världen på grön omställning

340 Därför känns det bra att vi tagit fram vårt nya program om Kunskap för
framtiden.
Och under de här kongressdagarna fyller det med ännu mer konkret politisk
vilja.

345 Visst, det finns kanske formuleringar som LO hade velat vassa.

Vi måste inte alltid tycka precis likadant om allting,
så länge vi är överens om målen och de grundläggande värderingarna.

350 Efter den här kongressen kommer vi att vara ett starkare parti än vi var innan.

För vi har tillsammans formulerat en politik som kan bygga Sverige starkare
genom kunskap.
Och med en starkare organisation

355 Vi vet att det går. Det går att göra saker annorlunda med fackligt och politiskt
arbete. Framtiden är inte ödesbestämd. Den resan börjar vi nu.

I morgon är det dags att vända hem igen. Och börja jobba.

360 Till arbetsplatserna, till bostadsområdena, till idrottslivet, till alla de ställen där
människor bor, verkar och lever.

Till våra föreningar och fackklubbar.

365 Till våra möten.

Som Jenny Wrangborg, mottagare av LOs kulturpris 2012, skriver i sin dikt
”Möteslokalen”:

370 ”Vi träffas för att plantera lite ljus
i ett mörkt decennium
lite hopp i hopplösheten

I parken står tre barn och försöker skotta fram gungorna.
375 Tunna armar lyfter tung snö
Envist

tålmodigt
beslutsamt

380

Vi skulle behöva göra som barnen i parken
som med snö upp till midjan lyfter sina spadar och hackar sig fram mot
gungställningen
ett spadtag åt gången

385

när det börjar snöa vet de
att enda sättet att nå fram
är att skotta fortare
mer beslutsamt

390

ger de upp
får de aldrig flyga tyngdlöst
genom luften”

395 Så, nej partivänner.

Vi ger inte upp.

Redan om ett par månader kan vi visa vad arbetarrörelsen går för.

400

Den 26 maj.

Utmaningarna är de samma.

- Trygga jobb
- Mänsklig arbetsmiljö
- 405 - Bekämpa högerextremismen

Låta detta bli den vår då vi socialdemokrater slutar att huka oss i debatten!

Tack!

410

Taggar

2010-tal, 2019, Facklig kamp, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/karl-petter-thorwaldsson-tal-vid-socialdemokraternas-partikongress-2019>

415